YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№11

ISSN: 2992-8982

https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/

2025

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 824 sahifa.
2025-yil, noyabr

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:
Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:
Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:
""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

YASHIL TRANSPORT SIYOSATINING BARQAROR RIVOJLANISH VA TARMOQLARARO INTEGRATSIYADAGI O'RNI 21
Rahmonov Rasul Ne'matovich

BANK AKTIVLARI VA PASSIVLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH 34
Safarov Sanjar Ravshan o'g'li

O'ZBEKISTONNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI........ 38
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi

HUDUDIY XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA MODELI 43
Maxmudova Nozimaxon Baxriddinxonovna

DAVLATNING BUDJET SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI........ 50
A.A. Ismailov

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINING MEXANIZMINI SAMARALI TASHKILLASHTIRISHDA MOLIYAVIY MANBALARNI SHAKLLANTIRISHNI YO'NALISHLARI 56
Mansurov Mansur Alisherovich

ANTIKRIZISLI BOSHQARUV TIZIMLARIDA RANGLI SIGNAL MEXANIZMLARINING FUNKSIYALARI........ 61
Aliqulov Aziz Haydarjonovich

XODIMLARNI MOTIVATSIYALASHNING XALQARO MODELLARINI O'ZBEKISTON KORXONALARIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI........ 66
Yormamatov Qodirjon Juraqulovich

RAQAMLI IQTISODIYOT OMILLARI VA ULARNING QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI 71
Yaxshiyev Shahzod Sherali o'g'li

OLIY TA'LIM MUASSASALARI VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI BO'YICHA XORIJ TAJRIBALARI 78
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich

YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR TAJRIBASI 84
Aripov Abdulaziz Sakijonovich

YASHIL ENERGETIKA RIVOJLANISHINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH........ 89
Bobokulova Muhabbat Mahammadiyeva

ELEKTRON TO'LOVLAR VA POS TIZIMLARI — KICHIK BIZNESDA SAMARASI VA XAVFLARI 93
To'lqinov Dilshodxo'ja Olim o'g'li

MINTAQADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI 98
Yusubov In'omjon Ikram o'g'li

SOLIQ SIYOSATINI RAQAMLI BOSHQARISH ORQALI BUDJET DAROMADLARINI BARQARORLASHTIRISH STRATEGIYASI........ 103
Xodjimatov Xamidullo Mamirjonovich

OZIQ-OVQAT TOVARLARI B2B BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH 108
Hayitboyeva Ullijon Bobonazar qizi

FARMASEVTIKA SANOATIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH 113
Yaqubov Timurbek G'anibekovich

SHAXSNI OVOZI ASOSIDA IDENTIFIKATSIYALASH VA AUTENTIFIKATSIYALASH ALGORITMLARI........ 123
Ozoda Sabirova Shermaxamatovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

YASHIL IQTISODIYOT — BARQAROR RIVOJLANISH GENERATORI 129
Berdibekova Dilfuza Xoldorbekovna

CHET EL MEHMONXONA TARMOQLARINING BRENDING STRATEGIYALARINI O'RGANISH 133
Ergashev Oybek Mamarasul o'g'li

MILLIY IQTISODIYOTDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING MOLIYAVIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARINI TAKOMILLASHTIRISH 144
Arzikulov Otabek Ali o'g'li

TRANSPORT TIZIMI SOHASI KORXONALARINININING INNOVATSION SALOHIYATINI BAHOLASH YO'NALISHLARI 152
Ismailov Akmal Maxsudovich, Abilqosimova Shaxlo Sodiq qizi

MEHMONXONALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARNING O'RNI VA AHAMIYATI 158
Abduxamidov Sarvar Adxamovich, Normurodov Tal'at Normurod o'g'li

KORXONALARDA HR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI 163
Aminova Shaxnoza Aziz qizi

JAHON IQTISODIYOTIDA OZIQ-OVQAT XAFSIZLIK RO'LI 168
Abdusamatov Barkamol Rustamjon o'g'li

ТУРИСТИЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ КАРАКАЛПАКСТАНА И СУЩЕСТВУЮЩАЯ ИНФРАСТРУКТУРА 174
Хошимова Камилла Навфал қизи

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARI: REKREATSION TURIZM SOHASIDA QO'LLASH TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI 184
Najmitdinov G'ayratbek Sharifovich

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VIRTUAL TA'LIM PLATFORMALARI: TEXNIK VA PEDAGOGIK TALABLAR, TIZIMLI TAHLIL VA IQTISODIY JIHATLAR 189
Turayeva Adiba Ikramovna

ICHKI AUDIT TIZIMI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI 193
Nuridinova Barchinoy Xusniddin qizi

MINTAQA IQTISODIYOTIDA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI 199
Xaitbaev Jasurbek Otaxanovich

MINTAQANING EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMI 204
Raimboyeva Mashhura Davronbek qizi

SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 210
Jobborov Anvar Egamberdiyevich

ISLOMIY MOLIYALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELLEKTNING DOLZARBLIGI 217
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li

JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULKINI SOLIQQA TORTISH MASALALARI 222
Mamadjanov Shuxrat Jalolidinovich

ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN 225
Abdukhalikova Komila Abdukhalikovna

BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH 229
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi

PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI: TAHLIL VA TAKLIFLAR 233
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li

WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS 238
Abdullaev Erkinjon Azamovich

YASHIL IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHDA YASHIL MOLIYALASHTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI 245
Xalikov S. X.

QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORIDA KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH 245
Xudayberganov Jasur Baxodirovich

WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS 251
Abdullaev Erkinjon Azamovich

NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BudjetLASHTIRISH JARAYONINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 257
Allakuliyev Akmal Baltayevich

SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 261
Jobborov Anvar Egamberdiyevich

TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RESURSLARNI OPTIMALLASHTIRISH ORQALI TAKOMILLASHTIRISH 268
Avulchayeva Feruza Jurakuziyevna

BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH 272
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi

ZAMONAVIY ISH JOYLARINI SHAKLLANTIRISHDA AYOLLARNING ROLI 276
Tulyaganova Aziza

ISLOMIY MOLIYALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELLEKTNING DOLZARBLIGI 281
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li

TURIZM MARKETINGINING NAZARIY ASOSLARI, ZAMONAVIY YO'NALISHLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI 286
Xamidov Otabek Bakidjanovich

KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TIZIMINI STATISTIK BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI 290
Arzikulov Otabek Ali o'g'li

ЭКОЛОГАМ ПОЧЕТ И УВАЖЕНИЕ 298
Максудова Шахиста

DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNING MOHIYATI VA ULARNING O'ZGARISH TENDENTSIYALARI 304
Jo'raev Farruxbek Muxiddin o'g'li

O'ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIYALASHTIRISH XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 307
Inomjonov Islomjon Ilxomjon o'g'li

ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN 311
Abdukhalikova Komila Abdukhalikovna

МОБИЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ 315
Хурамова Фарангиз Учкун кизи

ЦИФРОВИЗАЦИЯ НАЛОГОВ И АКЦИЗНАЯ РЕФОРМА УЗБЕКИСТАНА В ВТО 319
Дамир Рустамович Абдулов

BANK TIZIMIDAGI ISLOHOTLAR SHAROITIDA LIKVIDLILIK RISKINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI 324
Alimov Baxtiyor Murodovich

BANK AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI 335
Narziyev Xayotjon Azamatovich

O'ZBEKISTON SUG'URTA SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI 343
Abdimuminova Saodat Taxirjonovna

TO'QIMACHILIK SANOAT MAXSULOTLARI EKSPORT FAOLIYATI TAHLILI VA BRENDDA LIDERLIK TUSHUNCHALARI 352
Abdulazizova Xushnoza Nayabovna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ ОТХОДАМИ НА ОСНОВЕ ОПЫТА РАЗВИТЫХ СТРАН И ВОЗМОЖНОСТИ ИХ АДАПТАЦИИ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА 357
Д. Мейлиева

O'ZBEKISTON AUDITORLIK TIZIMIDA KASBDOSHLAR TOMONIDAN BAHOLASH (PEER REVIEW) TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI 361
Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich

ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И БОЛЬШИЕ ДАННЫЕ (BIG DATA) В УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЯХ 366
Шарипов Бахтиёр Михлибаевич

O'ZBEKISTONDA SUVGA BO'LGAN TALABNI VAQTLI QATORLAR ORQALI TAHLIL QILISH 375
Sarvar Mamasoliyev

BOSHQARUV VA NAZORAT MAQSADLARIDA XARAJATLAR HISOBINI TASHKIL ETISH 383
Isomuxamedov Akbarjon Boxodir o'g'li

MINTAQALAR BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI 389
Salomat NOROVA

O'ZBEKISTON TURIZM BREND BOZORINING HOZIRGI HOLATI VA TENDENSIYALARI 394
Zufarov Akmal Gulamiddinovich

INNOVATSION IQTISODIYOTDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH METODOLOGIYASI 404
Qodirov Baxodirjon Tursunovich

O'ZBEKISTON SOLIQ TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHDA YAGONA INTERAKTIV DAVLAT XIZMATLARI PORTALINING O'RNI VA AHAMIYATI 408
Dehqonov G'ayratjon Raximovich

OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION HAMDA TIJORATLASHTIRISH MASALALARI 414
Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li

OLIY IQTISODIY TA'LIM ORQALI EKO-INNOVATSIYALAR VA "YASHIL" INVESTITSIYALARNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI: SIYOSIY VA INSTITUTSIONAL DOIRALAR 418
Xasanova Zarina Maxamadalievna

XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH — ZAMON TALABI 427
Narzullaev Oybek Narzullaevich

BUXGALTERIYA HISOBINI YURITISHDA JURNAL-ORDER SHAKLINING AHAMIYATI 433
Axmedjanov Abdufato

KENDALL VA SPEARMAN TARTIBIY KORRELYATSIYA KOEFFITSIYENTLARI ASOSIDA YASHIL IQTISODIYOT INDIKATORLARINING STATISTIK O'ZARO TA'SIRINI MODELLASHTIRISH 437
Muradov Rustamjon Sobitxonovich

ИНТЕНСИВНЫЕ И ЭКСТЕНСИВНЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ В РЕГУЛИРОВАНИИ СПРОСА 442
Аминджанова Румейса Батыровна, Камилова Наргиза Абдукахоровна

ИНКЛЮЗИВНЫЙ ПОДХОД В ТУРИЗМЕ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И УЗБЕКСКАЯ ПРАКТИКА 445
Азимова Шахло Таировна

AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIYAVIY HISOBOTNING XAQARO STANDARTLARIGA O'TISHNING HOLATI VA TAHLILI 450
Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich

UZUM EKSPORT QILUVCHI KOMPANIYALARDA YASHIL O'TISH JARAYONINI QO'LLAB-QUVVATLASH UCHUN EKO-MARKETING VA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOYILLARINI INTEGRATSIYALASH 454
Usmonova Diyora Mahmud qizi

UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINING TAHLILI: OPTIMALLASHTIRISH VA SAMARADORLIKNING YANGICHA USULLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA) 461
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li

INVESTITSIYALARNING KIRIB KELISHIGA TO'SQINLIK QILUVCHI MUAMMOLARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI 467
Alimova Dilafro'z Tohir qizi

FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA MOLIYAVIY HISOBOT SHAKLLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA INVESTORLAR UCHUN AXBOROT OCHIQLIGINI TA’MINLASH 470
Turdikulova Gulshad Nurmamatovna

ISHLAB CHIQARISH KORXONALARIDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI OSHIRISHDA MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINING AHAMIYATI 477
Uztemirov Alisher Aktam o‘g‘li

INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT TARMOQLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA’MINLASHGA YO‘NALTIRILGAN BANDLIK TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH 482
Tursunov Bekmuxammad Omonovich

XORIJ TAJRIBALARIDA SOLIQ BAZASINI ANIQLASH TARTIBI METODOLOGIYASINING MAVJUD METODLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI 489
Xalikchayeva Sadokat Ilxomjonovna

IQTISODIY XAVFSIZLIKNING KONSEPTUAL ASOSLARI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIYOTIDAGI O‘RNI 496
Ramatillaev M.R.

TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI SUG‘URTALASH VA DIVERSIFIKATSIYA QILISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 502
Eshboyev Shahobiddin Anorqul o‘g‘li

TIJORAT BANKLARI O‘RTASIDAGI RAQOBATNI BAHOLASH VA KUCHAYTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIYASI: O‘ZBEKISTON TAJRIBASI 506
Qulmetov Mansurbek Ro‘zmatovich

XALQARO REYTING TASHKILOTLARINING OLIY TA’LIM MUASSASALARIGA TA’SIRI VA MAVJUD PLATFORMALAR 515
O‘rozboyev Xayrulla Murodboy o‘g‘li

TALABALAR MOTIVATSIYASINING MEXANIZMLARI: LOYIHA ASOSIDAGI TA’LIM TEXNOLOGIYALARIDA 523
Kasimova (Mulladjanova) Nasiba Azimdjanovna

ISH KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA NORASMIY BANDLIKNI SOYADAN CHIQARISH BO‘YICHA TAKLIFLAR ISHLAB CHIQISH 531
Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Maxkamova Shaxlo Yulchiyevna, Absamatov Baxrom Danakulovich

KASBIY TA’LIM MAZMUNIDA TA’LIM VA ISHLAB CHIQARISH INTEGRATSIYASINI RAG‘BATLANTIRISH ORQALI O‘RTA BO‘G‘IN KADRLAR TAYYORLASHNING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO‘NALISHLARI 538
Tojiyev Sirojiddin Sayriddinovich

O‘ZBEKISTONDA TURIZM INFRATUZILMASINI BOSHQARISH TIZIMINING TURLARI VA SHAKLLARI 542
Muminova Mavjuda Sharifovna

SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISHNI STRATEGIK BOSHQARISH SAMARADORLIGI MASALALARI 547
Kadirhodjayeva Nilufar Rahmatullayevna

MHXSGA MUVOFIQ ASOSIY VOSITALAR HISOBINI TASHKIL ETISH MASALALARI 552
Aliyev Sherzod Abdixomidovich

ФАКТОРЫ ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ 558
Аллаева Г.Ж.

YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISH SHAROITIDA INVESTITSION MUHITNI YAXSHILASH YO‘NALISHLARI 564
Irisqulova Munisa Akmal qizi

TASHABBUSLI BUDJET JARAYONLARI DOIRASIDA 2024-YILDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR TAHLILI 569
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o‘g‘li

MINTAQA SANOATIDA AHOLI JON BOSHIGA YAQQ O‘ZGARISHINING DINAMIK TAHLILI 574
Nabiyev G‘ulom Abdisalomovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

INFRATUZILMAVIY INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT–XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIYALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIJ TAJRIBALARI 583
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li

ПРОБЛЕМЫ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ В ЭКОЛОГИИ........ 587
Максудова Шахиста

PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASTERLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING ILMIY-USLUBIY JIHATLARI 593
B.Sh.Shadmanov

ECONOMIC INDICATORS OF SUPPLY CHAIN EFFICIENCY IN UZBEKISTAN'S EXPORT SECTOR 597
Mukhammadiyaminova Shakhzoda Sherzodovna

BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LAR HISOBI VA ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH........ 602
Muxtorova Maftuna Salohiddin qizi

RAQAMLASHTIRISH JARAYONIDA BANKLARNING XAVFSIZLIGI VA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI 607
Aliyeva Umidaxon Xusanboyevna

XIZMATLAR SOHASI VA KAMBAG'ALLIK O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIK........ 611
Dawletmuratov Adilbay Mirzabaevich

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL CLUSTERS BASED ON THE PRINCIPLES OF A "GREEN ECONOMY" 615
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, Kamolov Oybek Faxriddin o'g'li

ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СВОБОДНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОН В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ 620
Халимжанов Дилшод Эргашбекович

YASHIRIN IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 626
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich

NAMANGAN VILOYATI TURIZM SOHASINING SO'NGGI YILLARDA RIVOJLANISHI VA STATISTIK TAHLILI 630
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna

O'ZBEKISTON SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI EKSPORTINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLOVCHI OMILLAR TAHLILI 634
Faxriddinov Bahriddin

INNOVATSION SHAROITDA TO'QIMACHILIK SANOATI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH 640
Sattarov Ilkhomjon Rahimjanovich

IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA SUV RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI........ 645
Nurmatov Norbek Jo'rayevich

MINTAQA LOGISTIK XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION VA INSTITUTSIONAL ISTIQBOLLARI 652
Xalimov Javlonbek Shaxriyorovich

KORXONALARNING BANKROTLIK EHTIMOLINI SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA PROGNOZLASH 659
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФИНАНСОВЫХ РЫНКОВ 665
Шомуродов Равшан Турсункулович

MEDIA LOYIHALARINI BOSHQARISH: O'ZBEKISTON OAV AMALIYOTI TAHLILI 673
Yo'ldosheva Dilobar Jaxongir qizi

O'QITISH NATIJALARINI ZAMONAVIY BAHOLASH TAMOYILLARI 677
Abdullayeva Sanobar Berdiyevna, Xujakulov Shaxriyor Shokir o'g'li

MALAYZIYADA PROGRESSIV VA INKLYUZIV ISLOMIY MOLIYA TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: 2024-YIL TAJRIBASI VA NATIJALARI 681
Safarova Nasiba Gulmurod qizi

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОЦЕДУР ДЬЮ-ДИЛИДЖЕНС В АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВАХ 687
Прокудина Кристина Александровна

HUDUDLARDA INVESTITSIYA SALOHIYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI 692
Xalilova Madinabonu Abduraxmon qizi

LIZING MUOMALALARI HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH 701
Baxadirov Alisher Komilovich

TIJORAT BANKLARINING JISMONIY SHAXSLAR DEPOZITLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI 705
Melikov Otabek Maxmadaminovich

TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLASHTIRISH VA EKOTIZIMNI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI 711
Erkinova Feruza Najmitdinovna

DAVLAT SEKTORIDA ICHKI NAZORAT TIZIMINI BAHOLASHDA SUN'IY INTELEKTDAN FOYDALANISH: XAVF YOKI IMKONIYAT 717
Ostonokulov Azamat Abdukarimovich, Tadjiyev Erkin Muxitdinovich

SUN'IY VA KIMYOVIY TOLALARNING TO'QIMACHILIK SANOATIDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDAGI O'RNI 723
Raximov Furqat Jalolovich

OLIY TA'LIM MASSASALARINING MOLIYAVIY RESURSLARINI BOSHQARISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH 728
Mahmudov Akbar Abduxamidovich

TA'LIM XIZMATLARI BOZORINI TAKOMILLASHTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLAR 733
Abdullayev Suyun Artikovich

O'ZBEKISTONDA AVTOMOBILSOZLIK KORXONALARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI: "UZAUTO MOTORS" AJ AMALIYOTI VA NATIJALARI 737
Allabergenov Azamat Joldasbayevich

WAYS TO USE MARKETING DATA IN THE MANUFACTURING ENTERPRISE VALUATION PROCESS 742
Musayeva Shoira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilkhomovna

KICHIK SANOAT KORXONALARI O'RTASIDAGI ISHLAB CHIQARISH VA KOOPERATIV ALOQALAR HOLATI 747
Boyturayev Olimjon Urayimovich

BANK RISKLARI VA ULARNI TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISHDA STATISTIK HISOBOTLARNI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI 753
Kamoldinov Sardorbek Maxammadsobir o'g'li

O'ZBEKISTONDA AYOLLARNING ISH BILAN BANDLIGINI OSHIRISH IMKONIYATLARI 761
Eshqobulova Charos O'roq qizi

O'ZBEKISTONNING BARQAROR RIVOJLANISH KONSEPSIYASI: TARIXIY MEROS VA ZAMONAVIY YASHIL TEXNOLOGIYALAR UYG'UNLIGI 766
Azimova Shohista Salohiddinovna

SOLIQ TIZIMIDA RAQAMLI MARKIROVKALANGAN TOVARLARNI RAQAMLASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOLARI 770
Muxammadov Nodir Karimovich

BIZNES JARAYONLARINI OPTIMALLASHTIRISHDA "LEAN MANAGEMENT" TIZIMINI JORIY ETISHNING ILMIY ASOSLARI 775
Muhiddinov Ozodbek Ikromjon o'g'li, Shakirova Gulrux Po'latjon qizi, Ozodbek Musayev

QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASINING TURISTIK POTENTSIALI UMUMIY TAVSIFI 783
Madaminova Sanobar Askarovna

KICHIK BIZNES KORXONALARIDA EKSPORT MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISH KONSEPSIYASINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI 789
Boymirzayev Zokirjon Mashrabboyevich

AHOLINING TURMUSH DARAJASI VA UNING KO'RSATKICHLARI 794
Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

KORXONA ASOSIY XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKT SIFATIDA AHAMIYATI 799
Yuldashova Yoqutoy Murodjon qizi, Yuldashev Abduhakim Abdukarimovich

DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI XUSUSIYLASHTIRISH JARAYONIDA KADRLAR SALOHIYATINI SAQLAB QOLISH VA RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI 803
Bekchanov Ruslan Ambiyatovich

PARALLEL KORPUS ASOSIDA INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA QISHLOQ XO'JALIK ATAMALARINING EKVIVALENTLIK XUSUSIYATLARI 807
Yulduz Xalilova Nasriddinovna

KOLBASA VA GO'SHT MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARISHDA CHIQINDISIZ ISHLAB CHIQARISH ("ZERO WASTE") MODELINING ROLI: XORIJIY TAJRIBA VA O'ZBEKISTON SHAROITIDAGI AMALIY YO'NALISHLAR 810
Eshtemirova Anora Norboy qizi

EKSPORTYoR KORXONALARDA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI BO'YIChA QO'ShILGAN QIYMAT VA FOYDA SOLIG'INI TO'G'RI HISOBLANIShI TAHLILI VA ISTIQBOLLARI 814
Sobirova Xilola Rustam qizi

O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIK VA TIKUV-TRIKOTAJ SANOATI RIVOJLANISHINING MILLIY RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDAGI O'RNI 819
Ikramova Taxmina Latifovna

O‘ZBEKISTONDA TO‘QIMACHILIK VA TIKUV-TRIKOTAJ SANOATI RIVOJLANISHINING MILLIY RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHDAGI O‘RNI

Ikramova Taxmina Latifovna
Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, tayanch doktoranti.
E-mail: tahminaikromova400@gmail.com
ORCID: 0009-0007-6407-1245

Annotatsiya. Mazkur maqolada to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish – to‘qimachilik tolalarini tayyorlash va yigirish, shuningdek, to‘qimachilik gazlamalari va tayyor to‘qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish, to‘qimachilik mahsulotlari va kiyimlarga bezak berish, kiyimlardan tashqari tayyor to‘qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish, ularning tahlili, paxta-to‘qimachilik klasterlarining shakllantirilishi hamda yirik to‘qimachilik kompaniyalarning O‘zbekiston bilan hamkorligi ko‘rib chiqilgan.

Kalit so‘zlar: to‘qimachilik mahsulotlari, biznes, bozor, raqobat, klaster, investitsiya, eksport.

Abstract. In this article, the production of textile products – preparation and spinning of textile fibers, as well as the production of textile fabrics and finished textile products, decoration of textile products and clothing, production of ready-made textile products other than clothing, their analysis, the formation of cotton-textile clusters and the cooperation of large textile companies with Uzbekistan are examined.

Key words: textile products, business, market, competition, cluster, investment, export.

Аннотация. В статье рассматривается производство текстильной продукции – подготовка и прядение текстильных волокон, а также производство текстильных тканей и готовых текстильных изделий, декорирование текстильных изделий и одежды, производство готовых текстильных изделий, кроме одежды, их анализ, формирование хлопково-текстильных кластеров и сотрудничество крупных текстильных компаний с Узбекистаном.

Ключевые слова: текстильная продукция, бизнес, рынок, конкуренция, кластер, инвестиции, экспорт.

KIRISH

O‘zbekiston Respublikasi dunyo hamjamiyatida o‘z o‘rnini topishga harakat qilar ekan, siyosiy va iqtisodiy sohalarda jadal rivojlanish strategiyasini amalga oshirib kelmoqda. Ayniqsa, xalqaro bozorda raqobatda ustunlikni shakllantirish, eksport salohiyatini oshirish va uni amalga oshirish, mamlakatimizning nomini tanitish kabi maqsadlarning qo‘yilishi real iqtisodiyotning barcha sohalarida chuqur islohotlarni amalga oshirish bilan bog‘liq bo‘lmoqda. O‘zbekiston tabiiy-geografik joylashuvi va tarixiy-ijtimoiy xususiyatlari bilan boshqa mamlakatlardan katta farq qiladi, hususan: – Bugungi kunda mamlakatimiz dengizga chiqish uchun ikki va undan ortiq chegaralarni o‘tish zarurati bilan dunyoda ikkita mamlakatdan biri hisoblanadi.

Geografik joylashuvimiz eksportni amalga oshirishda logistik muammolarni vujudga keltiradi, mahsulot tannarxini oshiradi, uning raqobatbardoshligini kamaytiradi. Bunday vaziyatda xom ashyoni chuqur qayta ishlash, innovatsion mahsulotlarga urg‘u berish, ilm-fan yutuqlarini ishlab chiqarishga joriy etish strategiyasi yagona alternativa bo‘lmoqda; – O‘zbekiston tarixan qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini yetishtirish bo‘yicha katta tajriba va shon-shuhratga ega bo‘lgan mamlakatlardan hisoblanadi. Paxta tolasini yetishtirish bo‘yicha mamlakatimiz etakchi beshtalikka kiradi. Markaziy Osiyoda ipak, paxta, teri va meva-sabzavotlar eksporti bo‘yicha O‘zbekiston birinchi o‘rinni egallab kelmoqda. Ushbu holat iqtisodiyotimizning ishlab chiqarish sanoati tarkibiga katta ta’sir ko‘rsatadi. Xom ashyo bazasining mavjudligi engil sanoat korxonalarining rivojlanishiga va ushbu sohada milliy brendlar yaratilishiga asos bo‘lgan; – O‘zbekiston Respublikasida mehnat resurslarining hajmi va sifat tarkibi xom ashyoni qayta ishlash bo‘yicha katta tajriba va malakaga asoslanadi. Mamlakatimizda

tabiiy xom ashyoni yetishtirish va qayta ishlash bo'yicha tarixiy-ijtimoiy an'analar shakllangan, xalqimizning milliy qadriyatlari hamda global ijtimoiy ixtisoslashuv imkoniyatlari engil sanoat sohalariga moslashgan. Mehnat resurslari bilan ta'minlanganlik ishchi kuchiga talab yuqori bo'lgan sanoatni rivojlantirishga muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Milliy raqobatbardoshlikni oshirishga oid mavjud adabiyotlar tahlili bozorning zamonaviy tamoyillari, brendni targ'ib qilish usullari va iste'molchilar talablariga moslashuvchan yondashuvni takomillashtirish zarurligini ko'rsatadi. Bozor strategiyalari haqida mutaxassis R.G. Ibragimov o'zining darsligida quyidagi fikrni bildirib o'tadi: "Marketing strategiyasi deganda ma'lum muddatga belgilangan korxonaning bozordagi xatti-harakatlari tamoyillarining modelidan foydalanish tushuniladi. Uning yordamida korxona o'z muvaffaqiyatini ta'minlashga intiladi". Marketing strategiyasini rivojlantirish va uni amalda qo'llash bo'yicha ko'plab iqtisodchi olimlar shug'ullanib kelgan. Ular qatoriga F. Kotler, David Aeker, Klayton Christensen, Seth Godin, Kevin Keller, Byron Sharp, Jay Bayer kabi taniqli olimlarni kiritishimiz mumkin. Mamlakatimizda qator yillar davomida marketing sohasida olib borilgan izlanishlar milliy xususiyatlardan kelib chiqqan holda marketing nazariyasini rivojlantirishga katta hissa qo'shgan olimlarni ham e'tirof etish lozim. Bularga R. Ibragimov, Yo. Abdullaev, A. Saliev, M. Sharifxo'jaev, D. Raximova, Sh. Ergashxodjaeva, Sh. Musayeva va boshqalarni kiritish mumkin.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda tizimli yondashuv, marketing tahlili, taqqoslash va raqamli ko'rsatkichlarni baholash usullari qo'llanilgan. Ijtimoiy media platformalaridagi ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish uchun ommaviy kuzatuv usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston Respublikasi engil sanoatining eng muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, to'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati e'tirof etiladi. Mazkur sanoat korxonalarining o'rnini quyidagi tahliliy jadvaldan ko'rishimiz mumkin (1-jadval). Ushbu jadvalda mamlakatimiz sanoati, ishlab chiqarish sanoati va, xususan, to'qimachilik hamda kiyim ishlab chiqarish sanoatining 2017-2024-yillardagi rivojlanish dinamikasi ko'rsatilgan.

1-jadval. 2017-2024 yillarda O'zbekistonda to'qimachilik va kiyim ishlab chiqarishning rivojlanishi

Klassifikator	o'lchov birligi	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sanoat mahsuloti, jami	trln. sum	148,8	235,3	322,5	368,7	456,1	553,3	659,8	885,80
SHundan, Ishlab chiqarish sanoati	trln sum	120,7	189,6	254,9	305,9	378,2	460,5	556,4	753,60
To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish	trln. sum	16,76	24,83	29,94	36,72	52,37	62,85	71,51	89, 45
Kiyim ishlab chiqarish	trln. sum	6,11	7,73	9,17	10,4	13,59	17,26	23,09	33,76
To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishining Ishlab chiqarish sanoatidagi ulushi	%	13,89	13,1	11,75	12,0	13,85	13,65	12,85	11,87
Kiyim ishlab chiqarishining Ishlab chiqarish sanoatidagi ulushi	%	5,06	4,08	3,6	3,40	3,59	3,75	4,15	4,48
To'qimachilik va kiyim ishlab chiqarishning ishlab chiqaradigan sanoatdagi ulushi	%	18,95	17,17	15,35	15,4	17,44	17,4	17	16,35
o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi									
To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish	%	100,5	107,4	105,3	117,4	119,5	109,9	106,4	111,1
Kiyim ishlab chiqarish	%	110,5	103,3	108,7	107,2	118,7	105,8	112,7	109,4

Avvalo, mamlakatimizda sanoat mahsulotlari hajmining keskin o‘sishiga e’tibor qaratish lozim deb hisoblaymiz. Kuzatilgan davrda ushbu soha qariyb olti barobar o‘sishni ko‘rsatmoqda (148,8 trln.so‘mdan 885,8 trln. so‘mgacha). Uning tarkibidagi ishlab chiqarish sanoatining o‘sish sur’ati birmuncha yuqori, ya’ni 6,24 barobarga oshgan, bu esa xomashyo qazib olishga nisbatan uni qayta ishlash jarayoni ancha yuqori bo‘lganini bildiradi.

Tadqiqotimiz obyekti bo‘lmish to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatining rivojlanishini tahlil qiladigan bo‘lsak, o‘tgan davr ichida to‘qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish 16,76 trln.so‘mdan 89,45 trln.so‘mgacha (5,34 barobarga), kiyim ishlab chiqarish esa 6,11 trln.so‘mdan 33,76 trln.so‘mgacha (5,33 barobarga) oshgan. To‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatining ishlab chiqarish sanoatidagi ulushi 2017-yilda 18,95 foizni tashkil qilgan bo‘lsa, 2024-yilda 16,35 foizga teng bo‘lgan, ya’ni 2,6 foizga kamaygan. Demak, bugungi kunda ham ishlab chiqarish sanoatida yaratilgan har oltinchi mahsulot to‘qimachilik va tikuv-trikotaj sanoati mahsulotiga tegishlidir. Ushbu ma’lumotlar mamlakatimizning iqtisodiy salohiyatida ushbu tarmoqning ahamiyatini ko‘rsatib bermoqda.

To‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish – to‘qimachilik tolasini tayyorlash va yigirish, shuningdek, to‘qimachilik gazlamalarini va tayyor to‘qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish, to‘qimachilik mahsulotlariga va kiyimlarga bezak berish, kiyimlardan tashqari tayyor to‘qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarishni o‘z ichiga oladi. Kiyim ishlab chiqarish – barcha materiallardan tikilgan mahsulotlarni (tayyor yoki alohida buyurtma bo‘yicha qilingan), kiyimlarning barcha turlarini (masalan, ustki kiyim, erkaklar, ayollar va bolalar uchun ichki kiyimlar, ish, ofis, kundalik yoki sport kiyimlari va h.k.) hamda aksessuarlarni ishlab chiqarishni o‘z ichiga oladi. 2023-yilning yanvar-dekabr oylarida to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishning ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 12,9 foizni tashkil etgan, o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 6,4 foizga ko‘payib, ishlab chiqarish hajmi 71 121,1 mlrd.so‘mga to‘g‘ri kelgan. 2023-yilning yanvar-dekabr oylarida kiyim ishlab chiqarishning ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 4,1 foiz bo‘lib, o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 109,9 foizni tashkil etgan va ishlab chiqarish hajmi 22 478,3 mlrd.so‘mga to‘g‘ri kelgan.

2024-yilning yanvar–dekabr oylarida to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarishning ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 11,9 %ni tashkil etgan, o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 11,1 %ga ko‘payib, ishlab chiqarish hajmi 89 451,2 mlrd so‘mga to‘g‘ri keladi. 2024-yilda to‘qimachilik sanoati faoliyatini tahlil qiladigan bo‘lsak, mamlakatimizda to‘qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish 89,5 trln so‘mga teng bo‘lgan, kiyim ishlab chiqarish esa 33,8 trln so‘mni tashkil qilgan (jami 123,3 trln so‘m). 2023-yilda to‘qimachilik va kiyim ishlab chiqarish 94,6 trln so‘mni tashkil qilgan. Bu ishlab chiqaradigan sanoatning hajmidagi ulushini 16,4 %ga yetganini ko‘rsatadi. 2024-yilning yanvar–dekabr oylarida kiyim ishlab chiqarishning ishlab chiqaradigan sanoat tarkibidagi ulushi 4,5 % bo‘lib, o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan fizik hajm indeksi 9,4 %ga oshdi va ishlab chiqarish hajmi 33 764,2 mlrd so‘mga to‘g‘ri keldi. Quyidagi diagrammalarda 2017–2024-yillarda to‘qimachilik va tikuv–trikotaj mahsulotlarining ishlab chiqarish hajmi va fizik hajmining o‘zgarish grafiklari ko‘rsatilgan (1 va 2-rasmlar).

1-rasm. O‘zbekistonda 2017-2024 yillarda to‘qimachilik mahsulotlari va kiyim ishlab chiqarishning o‘zgarishi, mlrd.so‘m.

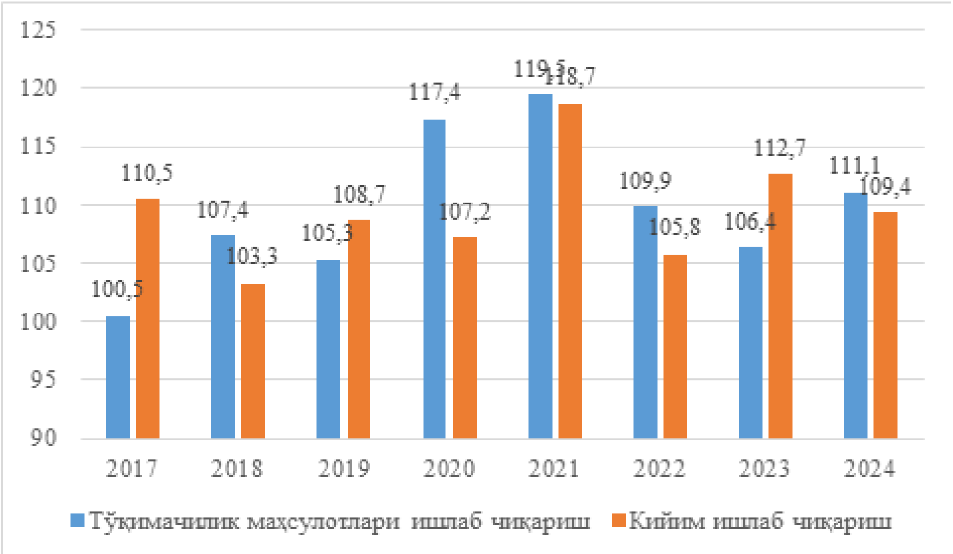

2-rasm. 2017-2024 yillarda to‘qimachilik mahsulotlari va kiyim ishlab chiqarishning fizik hajmi indeksi,%.

Yuqorida keltirilgan raqamlar ortida respublikada olib borilayotgan keng ko‘lamli islohotlar va soha mutaxassislarining mashaqqatli mehnati yotibdi. Buning asosiy sababi jahon to‘qimachilik bozoridagi kuchli raqobat va unga kirib borish hamda teng kurash olib borish uchun sohani davlat tomonidan qo‘llab-quvvatlashning obyektiv zaruratidir. Oxirgi o‘n yillikda milliy to‘qimachilik va to‘quv–trikotaj korxonalarining eksport salohiyatini oshirish bo‘yicha ko‘plab institutsional va iqtisodiy mexanizmlar ishlab chiqilgan bo‘lib, bugungi kunda erishilgan yutuqlar ko‘p jihatdan ularning amalga oshirilishi bilan bog‘liq.

Birinchi o‘rinda to‘qimachilik va tikuv–trikotaj sanoatining raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan me’yoriy–huquqiy bazaning yaratilishiga e’tiborni qaratmoqchimiz. Mamlakatimiz Prezidenti to‘qimachilik sanoatini rivojlantirishga katta e’tibor berib kelmoqda, oxirgi yillarda ushbu sohani yanada rivojlantirish bo‘yicha bir necha farmon va qarorlar e’lon qilindi. Yangi O‘zbekistonda to‘qimachilik sanoatini tubdan isloh qilishning boshlang‘ich nuqtasi sifatida 2017-yil 14-dekabrda qabul qilingan 5285-son[1] O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmonini ko‘rsatish mumkin. Mazkur farmonda belgilangan maqsadlar 2017–2021-yillarda rivojlanish strategiyasida, keyinchalik esa Yangi O‘zbekistonni 2022–2026-yillarda rivojlanish strategiyasida o‘z aksini topgan. 2017–2022-yillar davomida O‘zbekistondan to‘qimachilik mahsulotlari eksporti hajmi qariyb to‘rt barobar oshdi. 2017-yilda mamlakatimiz 49 davlatga 880 million dollarlik to‘qimachilik mahsulotlarini yetkazib bergan bo‘lsa, 2021-yili O‘zbekiston mahsulotlari yetkazilgan mamlakatlar soni 67 taga, hajmi esa 3 milliard dollarga yetgan. Joriy yil oxiriga kelib bu ko‘rsatkichning 3,5 milliard dollarga oshishi kutilmoqda. 2027-yilda O‘zbekiston dunyoning 90 dan ortiq davlatiga 10 milliard dollarlik to‘qimachilik mahsulotlarini yetkazib berish niyatida.[2]

Bugungi kunda mamlakatimizning to‘qimachilik va tikuv–trikotaj sanoatining asosiy yutuqlariga quyidagilarni kiritish mumkin: xalqaro bozorda O‘zbekistonning teng huquqli sherik sifatida tan olinishi. Prezidentimiz tomonidan amalga oshirilgan yirik islohotlar paxta xom ashyosini yetishtirishda majburiy va bolalar mehnatidan foydalanishga barham berilishi xalqaro hamjamiyat tomonidan O‘zbekiston paxtasi va uning mahsulotlarining bozorga kirib borishiga imkon yaratib berdi. Paxta–to‘qimachilik klasterlarining shakllantirilishi ham yirik to‘qimachilik kompaniyalarining O‘zbekiston bilan hamkorlik qilishiga olib keldi. Natijada Yevropa Ittifoqi tomonidan O‘zbekiston GSP+ preferensiyalariga ega bo‘ldi, ya’ni 6000 dan ortiq tovarlarning Yevropa bozoriga kirishda eksport solig‘idan ozod bo‘ldi. Bunday imtiyozlarga dunyoda faqat sakkizta mamlakat ega bo‘lgani O‘zbekistonga bo‘lgan ishonchning yuqoriligidan dalolat beradi. O‘zbekistonda ishlab chiqarilgan to‘qimachilik mahsulotlari Hugo Boss, Diesel, Tendam, Inditex, El Corte, Engelbert Strauss, The North Face, Collins, S.Oliver, LC Waikiki, De Facto, Pierre Cardin, Falke kabi mashhur savdo brendlari do‘konlarida sotilmoqda. Markaziy Osiyo va MDH mamlakatlari bo‘yicha to‘qimachilik sanoatining markaziga aylanishi. To‘qimachilik sanoatini rivojlantirishning “o‘zbek modeli” barcha qo‘shni davlatlarda ommaviy joriy qilinmoqda va o‘z samarasini bermoqda. O‘zbekiston korxonalari Markaziy Osiyo, Gruziya, Armaniston, Ozarbayjonlik hamkorlar bilan o‘zaro manfaatli aloqalarni yo‘lga qo‘yganlar. Respublikada ishlab chiqarilgan to‘qimachilik mahsulotlarining yarmidan ko‘pi MDH davlatlariga eksport qilinadi. Keyingi yillarda bunday hamkorlik Xitoy, Janubiy Koreya, Pokiston kabi davlatlar bilan ham yo‘lga qo‘yilmoqda.

1 https://lex.uz/docs/-3459667
2 https://yuz.uz/ru/news/razvitie-tekstilnoy-i-shveyno-trikotajnoy-promshlennosti-uzbekistana-v-2017-2022-godax-infografika

XULOSA VA TAKLIFLAR

Barqaror rivojlanish va xalqaro standartlarga rioya qilish bo‘yicha yetakchilik alohida ahamiyatga ega. Ishlab chiqarish sanoatining ushbu tarmog‘i an’anaviy tarzda elektr quvvatini ko‘p talab qiluvchi sohalardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda bosqichma-bosqich olib borilayotgan choralar energiyani tejash bo‘yicha innovatsion g‘oyalarning yaratilishiga, xalqaro ekologiya standartlariga javob beradigan texnologiyalarni joriy etishga iqtisodiy asos yaratib bermoqda. Prezidentning to‘qimachilik mahsulotlarining sifat jihatdan xalqaro bozorda o‘z o‘rnini egallashiga qaratilgan siyosati ham e’tiborga loyiq. “Masalan, to‘qimachilikda 7 mingga yaqin tadbirkor 500 dan ziyod turdagi mahsulotlarni chiqarayapti. Ayrimlari nufuzli brendlarga kiyim-kechak yetkazib berayapti. Lekin ko‘pchilik sifatga ishlayotgani bilan, buni ko‘rsatib bera olmayapti.

Hozirgacha faqat 244 ta korxonamizda xalqaro sertifikat bor, xolos. Ularning ham katta qismi Toshkent va vodiy viloyatlarida bo‘lib, boshqa hududlarda barmoq bilan sanarli”. To‘qimachilik va tikuv-trikotaj korxonalariga berilayotgan imtiyozlar va moliyaviy qo‘llab-quvvatlash bilan bir qatorda mamlakatimiz investitsion siyosati ham katta ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, mamlakatimizga kiritilayotgan xorijiy investitsiyalarni maqsadli yo‘naltirishda ishlab chiqarish sanoatining o‘rni beqiyos. Xulosa qilganda, yuqoridagi harakatlar natijasida milliy to‘qimachilik korxonalari uchun qulay biznes sharoitlari yaratilmoqda. Shu bilan birga, to‘qimachilik va tikuv-trikotaj korxonalarida xalqaro raqobatbardoshlikni ta’minlashga qaratilgan marketing tizimini kuchaytirish muammosi mavjud bo‘lib, ushbu yo‘nalishda ilmiy izlanishlarni chuqurlashtirish zarurligi ko‘rinmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 29-martdagi 166-son qarori. https://lex.uz/uz/docs/-5348948
2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini himoya qilish mamlakat taraqqiyoti va xalq farovonligining garovidir. – T.: O‘zbekiston, 2017. – 48 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Biz buyuk kelajakni mard va olijanob xalqimiz bilan quramiz. – T.: O‘zbekiston, 2017. – 488 b.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2020-yil 24-yanvar. – Xalq so‘zi, 2020-yil 26-yanvar.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi PF-4947-son Farmoni. https://lex.uz/docs/-3107036
6. Azimovna M.S. (2022). Professor of Samarkand Institute of Economic and Service, Samarkand, Uzbekistan. Formation of Psychology and Pedagogy as Interdisciplinary Sciences, 1(9), 20–23.
7. Musayeva S., Usmanov F. (2022). Ways to Develop Marketing Activities in Tourist Organizations. Science and Innovation, 1(A5), 84–88.
8. Azimovna M.S., Ilkhomovna U.D., Shokhrukhovich U.F. (2022). Issues of Improving Productivity Competition in Agriculture. Ijtimoiy fanlarda innovatsiya onlayn ilmiy jurnali, 51–53.
9. Azimovna M.S., Ilkhomovna U.D., Shokhrukhovich U.F. (2022). The Role of Marketing in Increasing the Economic Efficiency of Service Enterprises.
10. Azimovna M.S., Ilkhomovna U.D., Shokhrukhovich U.F. (2022). The Concept of a Correct Marketing Policy in Trade and Service Enterprises.
11. Musayeva S. (2022). Studying the Organization of Advertising Activities of Goods at “Samarkand Tea Packaging Factory” JSC. Science and Innovation, 1(A6), 185–192.
12. Musayeva S. (2022). Prospects for the Development of “Stekloplastik” LLC Activity in the Conditions of the Market Economy. Science and Innovation, 1(A6), 539–546.
13. Azimovna M.S., Ilkhomovna U.D., Shokhrukhovich U.F. (2022). Importance and Characteristics of Brand Choice in Services. European Multidisciplinary Journal of Modern Science, 1–3.
14. Musaeva Sh.A. Marketing tadqiqotlari. Darslik. “STAR-SEL” MChJ nashriyot va ijodiy bo‘limi. Samarqand – 2023.
15. Musaeva Sh.A. Integrallashtirilgan marketing kommunikatsiyasi. O‘quv qo‘llanma. “Mahorat” nashriyoti, Samarqand – 2022.

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir oʻgʻli

2025. № 11

© Materiallar koʻchirib bosilganda ""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida koʻrsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna boʻlishingiz mumkin. Obuna boʻlgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga toʻlov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida joʻnatishingizni soʻraymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga joʻnatamiz.

""Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan
Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi boʻyicha roʻyxatdan oʻtkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulugʻbek tumani
Kumushkon koʻchasi, 26-uy.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz